

[Kirkegaard.]

de plantede træer. Jeg ved ikke, hvor mange oplysninger landbrugsministeriet ligger inde med i så henseende, men hvis de er sparsomme, tror jeg, det vil være klogt af det udvalg, som bliver nedsat, at spørge Hedeselskabet til råds, inden lovforslaget vedtages.

Alfred Jørgensen: „Venner, ser på Danmarks kort“ — sådan synger Chr. Richardt, idet han priser landet og samtidig maner os til at se til hver en plet. Det kan jo ikke nægtes, at der er kommet nogle slemme pletter på kortet, nogle rigtig fæle plamager, og når nu den højtærede landbrugsminister iler frem med sit radervand for at fjerne disse pletter, er det en prisværdig handling.

I de fjorten år, fra 1940 til 1954, da al brunkulbrydning her i landet foregik under statens kontrol, efterlod man de afgravede arealer som vidtstrakte ørkenområder til mispyrd for landskabet. Siden har man prøvet på ved beplantning at råde bod på den skete skade; men på grund af skadens omfang har det kun været muligt at foretage en nødtørftig beplantning, og endnu ligger store ødelagte arealer hen i nøgen tilstand. I en af vore sange, som står i Højskolesangbogen, findes der et par linjer, som giver udtryk for vort ansvar for vort land og de kommende slægter. Disse linjer lyder sådan: vi vil efterlade Danmarks have til vor efterslægt i sommerpragt. Vi kan vel nok være enige om, at der ikke er megen sommerpragt over de stivnede månelandskaber, vi her taler om.

Det berettes i historien, at dér, hvor hunnerkongen Attilas hest trådte, voksede intet græs. Det er vel gået andre som mig: at den beretning har man haft lidt svært ved at tro på; men jeg må sige, at efter at jeg med egne øjne har set de ødelæggelser, som brunkulgravningen i Vestjylland har afstedkommet, forekommer intet mig utroligt. Og da man ikke i tide har draget omsorg for at pålægge produktionen af brunkul omkostningerne i forbindelse med arealernes istandsættelse ved planering og beplantning, må skaden nu repareres for skatteydernes penge.

Jeg fremkommer med denne kritik, fordi jeg finder, der er grund til at misbillige dette forhold, men min kritik har naturlig-

vis ingen brod mod den højtærede landbrugsminister, som jo er uden skyld i den skete forsømmelse. Når der nu stilles forslag om, at der foruden de ca. 70 000 kr., der er anvendt af jagtfondens midler, og de ca. 165 000 kr., der tidligere er stillet til rådighed fra staten, yderligere af staten ydes en engangsbevilling på indtil 150 000 kr. til afslutning af dette beplantningsarbejde, kan vi fra retsforbundets side gå med til bevilling af dette beløb, da den skete skade så vidt muligt bør gøres god igen og der ikke på dette tidspunkt synes at være anden udvej end at lade staten betale.

Men er det med en vis beklagelse, jeg går med til at stille dette beløb til rådighed for at bøde på tidligere tiders forsømmelighed, så er det med udelt tilfredshed, jeg giver min tilslutning til lovforslagets bestemmelse om, at der ved fremtidig brydning af brunkul skal stilles sikkerhed for, at de afgravede arealer bringes i forsvarlig stand, at det sker for producentens regning, og at omkostningerne derved så bliver lagt på kullenes pris. Her er lovgivningen inde i et rigtig spor, og det vil jeg gerne give den højtærede landbrugsminister min anerkendelse for. Det plantningsarbejde, der her er tale om, er også i overensstemmelse med god gammel dansk skik, som man har fulgt, navnlig inden for Hedeselskabet, under devisen „hvor ploven ej kan gå og leen ikke slå, dér bør et træ at stå“.

Det fortælles, at den norske digter Henrik Wergeland, når han færdedes ude i naturen, havde frø af gran og fyr og birk i lommen, og når han kom til nøgne og golde steder, lod han sine frø flyve for vinden, så nye træer kunne vokse frem. Hvem ved, hvilke myter der af dette lovforslag kan spire frem til hæder for den højtærede landbrugsminister?

I FN's plenarforsamling er det sædvane at lønne særlig værdifuld indsats med bifald, men da det ikke ville være i overensstemmelse med traditionerne i det høje ting og formentlig også ville være i strid med forretningssordenen, skal jeg undlade at bringe den højtærede landbrugsminister min anerkendelse under denne form og i stedet for — og det sker altså inden for traditionens rammer — gribe i lommen og give min anerkendelse udtryk i klingende mønt.